

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

**Матеріали всеукраїнської науково-
практичної конференції викладачів
та фахівців-практиків**

ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА

**XI Всеукраїнської науково-
практичної конференції курсантів,
студентів, аспірантів та ад'юнктів**

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Львів - 2021

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ ТА
ПОЛЬСЬКОЮ МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*Всеукраїнської
науково-практичної конференції
викладачів та фахівців-практиків*

ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА

та
*XI Всеукраїнської
науково-практичної конференції
курсантів, студентів, аспірантів та
ад'юнктів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Львів – 2021

Голова:	Андрій КУЗИК – проректор з науково-дослідної роботи ЛДУБЖД, д.с-г.н., професор Олександр АЗЮКОВСЬКИЙ – перший проректор Національного технічного університету "Дніпровська політехніка"(НТУ «ДП»), кандидат технічних наук, професор.
Заступники голови:	Василь ПОПОВИЧ – начальник навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУБЖД, доктор технічних наук, професор; Дмитро МАТВІЙЧУК – головний редактор науково-виробничого журналу «Охорона праці»; Василь ГОЛНЬКО – завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», доктор технічних наук, професор; Василь КОВАЛИШИН – завідувач кафедри ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій ЛДУБЖД, доктор технічних наук, професор.
Члени оргкомітету:	Наталія БОРОДІНА – професор кафедри технології навчання, охорони праці та дизайну БІНПО, доктор технічних наук, старший науковий співробітник; Орислава ГОРНОСТАЙ – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент; Ярослав ІЛЬЧИШИН – викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат педагогічних наук. Марта ЛАБАЧ – завідувач кафедри українознавства, кандидат філологічних наук, доцент; Володимир МАРИЧ – старший викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат технічних наук; Ольга МЕНЬШИКОВА – заступник начальника навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУБЖД, кандидат фізико-математичних наук, доцент; Олександр МІРУС – завідувач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат хімічних наук, доцент; Оксана СТАНІСЛАВЧУК – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент; Галина ТЕЛЕГІНА – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат медичних наук, доцент; Інга УРЯДНІКОВА – доцент кафедри технології навчання, охорони праці та дизайну БІНПО, кандидат технічних наук, доцент; Сергій ЧЕБЕРЯЧКО – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», доктор технічних наук, професор; Олена ЯВОРСЬКА – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», кандидат технічних наук, доцент.

**ОРГАНІЗАТОРИ
ТА ВИДАВЦІ**

Львівський державний університет безпеки
життєдіяльності

Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Науково–виробничий журнал «Охорона праці»

**Друк на різнографі
Технічний редактор,
комп'ютерна верстка
та відповідальний за друк**

Назарій ПЕТРОЛЮК

Микола Фльорко

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони:

(032) 233-24-79,
тел/факс 233-00-88

«Охорона праці: Освіта і практика», «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці»: Зб. наук. праць Всеукраїнської науково–практичної конференції викладачів та фахівців–практиків та XI Всеукраїнської науково–практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів – Львів: ЛДУ БЖД, 2021. – 251 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами Всеукраїнської науково–практичної конференції викладачів та фахівців–практиків «Охорона праці: освіта і практика» та XI Всеукраїнської науково–практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці».

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

Секція 1. «ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА»

Перспективи розвитку напрямку “Охорона праці” в сфері освіти
Діджиталізація освітнього процесу та інформаційного простору за напрямом «Охорона праці»
Інтерактивні методи навчання при викладанні дисциплін за напрямом «Охорона праці»
Формування ризик–орієнтованого мислення у здобувачів освіти та у працівників підприємств
системи управління охороною праці.
Оцінка ризиків
Практичний досвід з охорони праці на підприємствах

Секція 2. «ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ»

Стан і перспективи удосконалення системи управління та нагляду за охороною праці і промислового безпекою
Профілактика виробничого травматизму
Технології контролю і захисту від шкідливих і небезпечних виробничих та екологічних чинників
Забезпечення безпеки і гігієни праці у підрозділах силових та спеціальних структур
Новітні інформаційні технології як інструмент підвищення рівня промислової безпеки
Культура та психологія праці
Математичні моделі в охороні праці

© ЛДУ БЖД, 2021

Здано в набір 14.04.2021. Підписано до друку
21.04.2021. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 15,5.

Гарнітура Times New Roman.

Друк на різнографі. Наклад: 100 прим.

Друк: ЛДУ БЖД

вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.

ldubzh.lviv@mns.gov.ua

За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів посилення на збірник обов'язкове.

Секція 2 „ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ ”

СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ТА НАГЛЯДУ ЗА ОХОРОНОЮ ПРАЦІ І ПРОМИСЛОВОЮ БЕЗПЕКОЮ

Матвій С.В., Ващук В.В.

ЩОДО ПРОБЛЕМ ГІГІЄНИ ПРАЦІ У ЗАКЛАДАХ ГРОМАДСЬКОГО
ХАРЧУВАННЯ..... 96

Пелих К.С., Шайхлісламова І.А.

СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ДО БЕЗПЕЧНОГО ВИКОНАННЯ
РОБОТИ 98

Ярошенко В.О., Ярошенко Г.М., Швагер Н.Ю.

МОДЕЛЬ КОМПЕТЕНЦІЙ ІНЖЕНЕРА З ОХОРОНИ ПРАЦІ 101

Романіщина О.В., Мисліборський В.В.

СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ 103

Загребельна Д.С., Горностаї О. Б.

ШТРАФИ ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ СТИМУЛЮВАННЯ ДОТРИМАННЯ
ВИМОГ З БЕЗПЕКИ ПРАЦІ 105

Мельник А., Горностаї О.Б.

ПРАВА НА БЕЗПЕЧНУ ПРАЦЮ ПРАЦІВНИКІВ ПІЛЬГОВИХ
КАТЕГОРІЙ 107

ПРОФІЛАКТИКА ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ

Васяк О.Ю., Яечник Р.В.

ГАДЖЕТИ Й ЗДОРОВ'Я: ЯК СМАРТФОН ВПЛИВАЄ НА ОЧІ..... 110

Гайна Є.В., Бабаджанова О.Ф.

БЕЗПЕКА ПРАЦІ – ЗАПОРУКА ЗНИЖЕННЯ ЙМОВІРНОСТІ
ТРАВМУВАННЯ 112

Грезент О.П., Столбченко О.В.

СИТУАЦІЙНА ОБІЗНАНІСТЬ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ 114

Дьяков Д. В., Яворська О.О.

ОЦІНКА РИЗИКУ ВИНИКНЕННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ОПОРНО-
РУХОВОГО АПАРАТУ..... 116

Загребельна Д.С., Яечник Р.В.

COVID-19 І ЙОГО УСКЛАДНЕННЯ..... 120

Успіх системи залежить від зобов'язань, прийнятих всіма рівнями і функціями організації, особливо вищим керівництвом. Така система дає організації можливість встановити політику у сфері гігієни і безпеки праці, встановити цілі і процеси для досягнення відповідності зобов'язань політики, проведення заходів для поліпшення стану охорони праці підприємства.

Список використаних джерел

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>
2. Основи охорони праці: підручник / В.І. Голінько; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. – 2-ге вид. – Д.: НГУ, 2014. – 271 с.

УДК 331.14

ШТРАФИ ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ СТИМУЛЮВАННЯ ДОТРИМАННЯ ВИМОГ З БЕЗПЕКИ ПРАЦІ

Загребельна Д. С.

Горностай О. Б., к.т.н., доцент, доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Час від часу деякі працівники порушують правила безпеки праці: виконують роботи без засобів індивідуального захисту, ігнорують інструкції з охорони праці тощо. При цьому навіть не задумуються, на яку небезпеку наражають не лише себе, а й для підприємства. Одним способів мотивації до дотримання правил безпеки праці є штрафи. Фінансові санкції (штрафи, або ж фінсанкції) визначенні у статті 265 Кодексу законів про працю України (КЗпП), а їх цифри залежать від розміру мінімальної заробітної плати, що встановлена на момент виявлення правопорушення. Відомо, що відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», встановлені такі нові розміри мінЗП: з 1 січня - 6000 гривень, з 1 грудня - 6500 гривень. Це призвело до збільшення розмірів штрафів за порушення законодавства про працю, передбачених ст. 265 КЗпП.

Механізм накладення санкцій визначений Порядком накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятості населення [3]. Так, відповідно до [3], підставою для винесення постанови є один із перелічених документів:

1. рішення суду, яким встановлено факт наявності трудових відносин із працівником, який працював без укладення трудового договору, із встановленням періоду такої “неоформленої” роботи чи роботи працівника на

умовах неповного робочого часу, якщо фактично робота виконувалася повний робочий час, установлений на цьому підприємстві;

2. акта, складеного за результатами заходу державного контролю у зв'язку з невиконанням вимог припису;

3. акта, складеного за результатами заходу державного контролю, у ході якого виявлено факти використання праці неоформлених працівників;

4. акта про неможливість провести інспекційне відвідування/невизне інспектування.

5. акта перевірки ДПС, її органу (відділу, підрозділу), якою виявлені порушення законодавства про працю.

За наявності постанови, винесеною відповідною посадовою особою, "правопорушник" зобов'язаний сплатити штраф протягом 1 місяця - з дня прийняття постанови про його накладення. Основними порушеннями за що підприємці несуть відповідальність:

- фактичного допуску працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту), оформлення працівника на неповний робочий час у разі фактичного виконання роботи повний робочий час, установлений на підприємстві, та виплати заробітної плати (винагороди) без нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та податків – у десятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, до одиниць-роботодавців групи 1-3 застосовується попередження. Повторне порушення протягом 2-х років з дня виявлення порушення – у тридцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, щодо якого скоєно порушення.
- порушення встановлених строків виплати заробітної плати працівникам, інших виплат, передбачених законодавством про працю, більш як за один місяць, виплата їх не в повному обсязі – у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення;
- недотримання мінімальних державних гарантій в оплаті праці (наприклад, за неоплату роботи в нічний час, роботу в вихідний або святковий день, понадурочну роботу та інші питання оплати праці) – у двократному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, щодо якого скоєно порушення;
- недопущення до проведення перевірки з питань додержання законодавства про працю, створення перешкод у її проведенні – у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

– порушення інших вимог трудового законодавства – у розмірі мінімальної заробітної плати (з 01.01.2021 – 6 000 грн., з 01.12.2021 – 6 500 грн., за повторне порушення протягом року з 01.01.2021 – 12 000 грн., з 01.12.2021 – 13 000 грн.). КЗпП передбачив, «бонус» за швидку оплату штрафу: у випадку сплати 50 % його розміру протягом 10 банківських днів з дня вручення постанови, така постанова вважається виконаною.

Суб'єкт звільняється від застосування заходів притягнення до відповідальності – якщо виконав припис уповноваженої особи та усунув виявлені порушення у визначені приписом строки.

Список використаних джерел

1. Трофименко Ірина Віталіївна. Розміри штрафів за законодавством про працю у 2021 році : <https://protocol.ua/ /11.02.2021p>.

2. Держпраці нагадує: діють нові розміри трудових штрафів! : <https://news.dtkk.ua/law/liability/67407 / 20.01.2021p>.

3. Порядок накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення/ Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2013 р. № 509.

УДК 305:32

ПРАВА НА БЕЗПЕЧНУ ПРАЦЮ ПРАЦІВНИКІВ ПІЛЬГОВИХ КАТЕГОРІЙ

Мельник А.

Горюстай О.Б., к.т.н., доцент, доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Згідно зі ст. 24 Конституції України жінки мають рівні з чоловіками права і свободи. Рівноправність жінок у сфері трудових відносин забезпечується наданням їм рівних з чоловіками можливостей у професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці та здоров'я жінок; створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям.

З метою фактичного забезпечення рівноправності, з урахуванням особливостей жіночого організму, трудовим законодавством передбачено спеціа-